

Charitný domov

Rúbaň 1960 - 1997

Veľké Leváre 1997 - 2020

Rúbaň

Kongregáciu Dcér Božskej Lásky založila 21.11.1868 vo Viedni Božia služobnica - Matka Františka Lechnerová.

Sestry prišli na Slovensko ešte za života Matky Františky. Ona osobne založila kláštor vo Veľkých Levároch v roku 1892. Po rozpade rakúsko-uhorskej monarchie, vznikla 9. jún 1927 Slovenská provincia. Sestry postupne otvárali nové kláštory a miesta pôsobenia. V roku 1950 pôsobili na 16 miestach s počtom sestier 138. Na Slovensku nás volajú „**marianky**“.

Sestry vyučovali v meštianskych a cirkevných školách, materských školách, katechizovali, zakladali náboženské spolky, starali sa o chudobných, viedli detské domovy pre siroty, internáty a pracovali vo farnostiach.

Dňa 29. augusta 1950 príslušníci štátnej bezpečnosti začali s násilnou likvidáciou všetkých rehoľných domov na Slovensku v rámci Akcie „R“. Všetky kláštory boli zrušené, majetok prepadol v prospech štátu. Sestry boli vyvezené do tzv. sústredovacích kláštorov, naše sestry **do Ivanky pri Nitre**, do kláštora misijných sestier. Náš kláštor v Spišskej Sobote sa stal tiež sústredovacím kláštorom do roku 1952.

Dňa 12. októbra 1951 boli mladšie sestry do 45 rokov vyvezené na ťažké práce v textilných továrňach v severnom Česku. **Od r. 1956** sa činnosť sestier v Čechách zmenila, pracovali v domovoch dôchodcov a v ústavoch sociálnej starostlivosti pre telesne a duševne postihnuté deti a mládež.

Sestry boli úplne izolované od sveta a pod dozorom zmocnenkýň, ktoré boli dosadené štátnou bezpečnosťou. Staršie a choré sestry zostali na Slovensku v **Charitných domoch**, kde boli sestry z viacerých rehôľ, tiež pod štátnym dohľadom.

Pre sestry našej Kongregácie bol určený **Charitný domov v Rúbani pri Nových Zámkoch**, ale nie pre všetky, ktoré zostali na Slovensku. Sestry žili a pracovali aj v iných Charitných domovoch po Slovensku, nakoľko v Rúbani nebolo dostatok miesta.

Obec Rúbaň = Vila Fyur je prevažne maďarská, leží v Podunajskej nížine, 21 km od Nových Zámkov. Za obcou je v parku budova kaštieľa s hospodárskymi prístavbami, úradnícke stavby a rozsiahly park s mohutnými stromami ako je platan, javor, gaštany, duby, buky a mnoho okrasných kvitnúcich stromov. Stavba kaštieľa je z r. 1750, renovácia z r. 1946. Pôvodne slúžil kaštieľ k loveckým účelom. Posledným majiteľom bol gróf Zichy, až do 2. sv. vojny. Po zoštátnení súkromného majetku v Československu, sa rodina grófa odsťahovala do Švajčiarska.

V kaštieli bol zriadený Štátny detský domov, ktorého prevádzka trvala do roku 1960, nakoľko budova a okolie nevyhovovalo deťom, po dohode s Ústrednou charitou na Slovensku so sídlom

v Bratislave sa ústavy vymenili. Detský domov sa presťahoval do Ivanky pri Nitre, budova bývalého kláštora misijných sestier a sústredené rehoľné sestry boli presťahované do kaštiela v Rúbani.

Dňa 16. mája 1960 prišlo prvých 14 sestier našej rehole do novozriadeného Charitného domova v Rúbani so sr. predstavenou Eugéniou. Pracovali ako účtovníčky, v paramentike Spolku sv. Vojtecha, vyrábali oltárne súpravy, omšové ornáty. Najviac sa pracovalo na nových gotických omšových rúchach pre celé Slovensko, pretože sa začalo s vyradovaním ornátov huslového strihu.

20. mája 1960 bola zriadená v kaštieli ústavná kaplnka, zasvätená Svätému Krížu.

V júli 1963 priviezli z Báču 20 rehoľných bratov a 15 kňazov z rôznych rehôľ, ktorí potrebovali zdravotnú pomoc. Postupne prichádzali aj z iných domovov a Česka dôchodkyne našej rehole. Okrem sestier našej Kongregácie boli tu sústredené sestry vincentky, misijné sestry, krížové, uršulínky, spasiteľky, vykupiteľky. Celkový počet ubytovaných rehoľných sestier, kňazov a rehoľných bratov bol 80.

Sestričky vykonávali všetky práce podľa svojich schopností a zdravotného stavu, tvorili jednu veľkú rodinu Božích detí. Svoj duchovný život sa snažili žiť čo najvernejšie podľa svojich stanov. Prijímali aj návštevy svojich príbuzných.

V roku 1969 počas politického uvoľnenia začali niektoré sestry plniť svoje poslanie, vyučovali náboženstvo, starali sa o výzdobu kostolov, ošetrovali chorých ľudí v obci. V tomto roku navštívila sestry aj generálna predstavená z Ríma Matka Fidelis Weningerová, nakoľko to od roku 1950 nebolo možné. Boli prijaté aj nové sestry do Kongregácie. Sestry pripravovali primície novokňazom na rôznych miestach Slovenska.

1. augusta 1970 prideliла Ústredná Charita duchovného správcu vdp. Štefana Michaloviča, bývalého provinciála redemptoristov. V osobe pátra Štefana Michaloviča dostali sestry veľký dar vzácneho kňaza podľa Srdca Ježišovho, duchovného vodcu, učiteľa, profesora, bol aj správcom Charitného domova.

Sestry sa snažili pri rôznych rehoľných a cirkevných jubileách vyzdobiť kaplnku, jedáleň a pripraviť duchovný program. Každý rok si vykonali duchovné cvičenia. Bol to dom aj provinciálnej predstavenej. Sestry sa zúčastňovali školení v dome Charity v Dolnom Smokovci.

Rok 1974 : po prehliadke ubytovacích priestorov Ústredie Charity pristúpilo k začatiu rozšírenia bytových jednotiek prístavbou. Sestier marianok bývalo v kaštieli 36. Bývali v skromných podmienkach, na izbe bolo aj 6 sestier, skrine len na chodbách. Práce na prístavbe boli robené

ako údržba, postupovali pomaly. Budova bola plánovaná bez okien, neskôr dovolili vypíliť malé okienka.

Do Charitného domova bol prijatý ako záhradník diakon Peter Krajčík, ktorý tu mal v roku 1976 primície.

28. augusta 1978 : 50 rokov Slovenskej provincie, navštívil sestry aj generálny vikár Dr. Ján Čížik ,ktorý povzbudil sestry, prítomných kňazov a rehoľných bratov.

V tomto roku pre urýchlenie prác na prístavbe požiadala Charita Bohosloveckú fakultu v Bratislave o pomoc bohoslovcov počas prázdnin, ktorí sa vymieňali po dvoch týždňoch v skupinách. Pracovali s chuťou a radosťou.

Život sestier obohatili aj iné návštevy, ktoré prišli s kultúrnym programom..napr. manželia Svobodoví.

Postupne cez prázdniny prichádzali pomáhať aj mladé dievčatá, ktoré cítili povolanie k zasvätenému životu. Spolu so sestrami sa modlili, pomáhali , ale nikto okrem predstavených nevedel o ich úmysle.

1980 : Páter Michalovič prednáša filozofiu a odporúča študovať sestrám. Prednášky mal aj obvodný lekár na rôzne témy zdravia a chorôb.

1984: Príchod sestier z rehole Notre Dame. Práce na prístavbe stále pokračovali, postupne sa sestry ubytovávali. Veľa sestier zomrelo. Voľné miesta boli postupne doplňané novými sestrami – dôchodkyňami z Česka.

1985: Stavba Lurdskej jaskynky v rúbanskom parku, zariadenie novej veľkej kaplnky a jedálne.

1987: 12. februára kolaudácia nových budov prístavby, 25. novembra konečné presťahovanie sestier z kaštieľa, 10. decembra posviacka novej kaplnky.

1988: Príchod sestier vykupiteľiek, stavala sa tu pre nich bytovka. 20. novembra mohli mať verejnú obliečku a obnovu sv. sľubov naše mladé sestry, táto udalosť sa mohla aj prvý krát zapísať do kroniky.

1989: 14. februára bola vymenovaná nová vedúca Charitného domova sr. M. Terezia Kollárová, ktorá nahradila vdp. Michaloviča. 13. mája generálny riaditeľ ÚCHS, vdp. Opálka zorganizoval národnú púť do Šaštína, tejto púte sa zúčastnili sestry všetkých rehôľ. 17. mája bola kolaudácia poslednej časti prístavby, budova pre sestry vykupiteľky. 12. novembra účasť sestier na svätorečení blahoslavenej Anežky Českej v Ríme. 17. – 21. novembra si vykonali mladé sestry duchovné cvičenia pred obnovou sľubov a 5 sestier skladalo večné sľuby. Sestry sa veľa modlili a 21. novembra pripravili kultúrny program pre sestry komunity. Počas týchto dní prebiehala v Československu Nežná revolúcia.

Otvorili sa hranice a 17. decembra sme mohli navštíviť Materinec vo Viedni a hrob matky Františky v Breitenfurte. 28. decembra navštívil spoločenstvo v Rúbani otec biskup Pavol Hnilica z Ríma. V tomto roku bolo sestier Marianok 46.

Od roku 1991 sa nám reštitúciou vrátili naše bývalé kláštory, ktoré sa postupne opravovali a sestry mohli začať žiť spoločný život a obnovili činnosť v duchu rehole. Otvorili sme aj nové miesta pôsobenia.

1996 - 1997: veľké sťahovanie našich sestier do opraveného kláštora vo Veľkých Levároch.

13. september 1997 posviacka kláštora Hubertínium vo Veľkých Levároch.

V mesiaci november sa ukončila činnosť Charitného domova v Rúbani po 37 rokoch, ktorý ale pokračoval vo Veľkých Levároch až do 29.2.2020 (počet opatrovaných sestier je 10, počet pochovaných sestier v Rúbani 39 a vo Veľkých Levároch 32).

Výpovede sestier :

- Nie všetkým je určené konať veľké činy, ale každý koná veľdielo, ak malé skutky koná s veľkou láskou.
- Pri spoločných prácach v Charite každá sestrička ochotne koná , čo zvládne.
- Nie je na prekážku vysoký vek, ani zdĺhavá choroba, aby sme do všetkej životnej možnosti vnášali ducha našej Matky Františky.
- Sestry pri prádle pre veľký kolektív sestier, bratov a vdp. kňazov, ktorí sú tu ubytovaní : život bratom a sestrám je vždy úsmevom.
- Ruky pri práci a srdce zjednotené s vôľou Božou.
- Život v rúbanskom kaštieli ,v takej veľkej komunite, bol pracný, pestrý, plný starostí, ale aj veselých chvíľ....
- Len žiadne zbytočné starosti „ Prozreteľnosť bdie nad nami aj v pralese tohto sveta ako nad zreničkou svojho oka.“

Ďakujeme za veľkú a nezištnú pomoc Slovenskej katolíckej charite pri doopatrovaní našich starších a chorých spolusestier. Veľmi si to vážime a vyprosujeme v modlitbe od nebeského Otca odmenu tu na zemi a raz vo večnosti všetkým zamestnancom za túto službu.

Rúbaň - prístavba

